

Zarządzenie
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 11 sierpnia 2016 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Bielinek”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, zm. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045 i z 2016 r. poz. 422), zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Bielinek”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla rezerwatu oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz czynnej ochrony gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

2016-08-11
Radosław Grzegorzczak

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 11. sierpnia 2016 r.**

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Nadmierne zacienienie płatów muraw kserotermicznych spowodowane zarastaniem powierzchni przez <i>Ulmus minor</i> , <i>Robinia pseudacacia</i> oraz krzewy <i>Prunus spinosa</i> , <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Rosa canina</i> .	Eliminacja odrostów gatunków ekspansywnych krzewów, drzew oraz gałęzi drzew, za wyjątkiem dębu omszonego, zacieniających zbiorowiska murawowe.
2.	Ograniczenie kiełkowania gatunków murawowych traw na skutek tworzenia się wojłoku z zasuszonych pędów roślin - wpływającego niekorzystnie na warunki ekologiczne i skutkującego zwiększaniem wilgotności podłoża i brakiem dostępu światła do podłoża.	Wykaszenie muraw na odkrytych fragmentach zboczy i w obrębie ciepłolubnych dąbrów wraz z usunięciem pokosu poza teren rezerwatu, w okresie po wysianiu diaspor.
3.	Tworzenie mieszańców międzygatunkowych dębów i zmniejszanie się populacji dębu omszonego z cechami właściwymi dla tego gatunku. Zmiany w obrębie puli genowej dębu omszonego.	Monitoring gatunku połączony z kontynuacją badań naukowych nad pulą genową. Realizacja zabiegów in situ i ex-situ w oparciu o wyniki ww. monitoringu i badań.
4.	Potencjalne zagrożenie trwałości i stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenie ruchu drogowemu (w pasie drogowym) oraz bezpieczeństwa ludzi w miejscach i na szlakach udostępnionych dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz w miejscowości Markocin.	Usuwanie drzew, wywrotów i wiatrołomów opanowanych przez szkodniki owadzie w stopniu, który mógłby zagrozić trwałości drzewostanów w obiekcie – poprzez ich ścięcie i wywiezienie poza obszar rezerwatu. Usuwanie drzew zagrażających ruchowi drogowemu (w pasie drogowym) oraz bezpieczeństwu ludzi w miejscach i na szlakach udostępnionych dla celów edukacyjnych i turystycznych – poprzez ich ścięcie i pozostawienie do naturalnej dekompozycji, bez usuwania drewna poza obszar rezerwatu za wyjątkiem stoków i zboczy, gdzie wciągnięcie powalonych drzew grozi zerwaniem ściółki lub pozostawienie drewna grozi osunięciem się na drogi publiczne i posesje przyległe do rezerwatu.
5.	Penetracja rezerwatu związana z jego zaśmiecaniem, zbiorem owoców runa leśnego wydeptywaniem roślinności, płoszeniem zwierząt.	Ograniczenie zagrożenia w graniach rezerwatu polegające na prawidłowym oznakowaniu szlaków pieszo – rowerowych udostępnionych do celów edukacyjnych i turystycznych oraz uzupełnieniu i utrzymaniu sprawności technicznej (konserwacji) „małej” infrastruktury ustawionej na ich trasie. Wzmoczone kontrole służb ochrony przyrody oraz zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
6.	Zagrożenie pożarowe.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) infrastruktury – leśnych dróg przeciwpożarowych. Regularne kontrole terenu przez Straż Leśną w okresie zagrożenia pożarowego, tj. w okresie marzec-październik.

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia *M*... sierpnia 2016 r.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań oraz opis czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt.

Lp.	Rodzaj i rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Eliminacja <i>Robinia pseudacacia</i> metodami mechaniczno – chemicznymi, usunięcie pni poza teren rezerwatu – corocznie w miarę potrzeb.	Wydzielenia: 22 n powierzchnia 5, 18 ha; 22 s (nr biochory - 4), powierzchnia 0, 46 ha; 22 t (nr biochory - 5), powierzchnia 2, 19 ha.
2.	Jesienna i wiosenna ręczna wycinka redukcyjna krzewów oraz odrostów: <i>Prunus spinosa</i> , <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Crataegus laevigata</i> i <i>Rosa dumetorum</i> eliminacja <i>Robinia pseudacacia</i> – wraz z wyniesieniem/ wywiezieniem pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu. Corocznie. Wykaszenie ręczne płatów muraw wraz z usunięciem pokosu.	Wydzielenia: 22 t (nr biochory - 6), powierzchnia 0,55 ha; 39 p (nr biochory - 15), powierzchnia 0,97 ha; 39 p (nr biochory - 20), powierzchnia 1, 96 ha; 39 p (nr biochory - 23), powierzchnia 1,40 ha; 60 j (nr biochory - 26), powierzchnia 0,17 ha; 60 j (nr biochory - 27), powierzchnia 0,50 ha; 60s (nr biochory - 34), powierzchnia 2,88 ha; 60s (nr biochory - 37), powierzchnia 0, 16 ha; 60s (nr biochory - 39), powierzchnia 0,30 ha; 78 f (nr biochory - 46), powierzchnia 1,44 ha; 78 m (nr biochory - 51), powierzchnia 1,30; 96 f (nr biochory - 55), powierzchnia 0,53 ha; 96 h (nr biochory - 57), powierzchnia 0,49 ha; 96 h (nr biochory - 58), powierzchnia 1,03 ha; 96 n (nr biochory - 62), powierzchnia 0,55 ha; 96 o (nr biochory - 63), powierzchnia 3,01 ha.
3.	Wycinka odrostów drzew <i>Ulmus minor</i> , <i>Robinia pseudacacia</i> oraz krzewów <i>Prunus spinosa</i> , <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Rosa canina</i> . Wykaszenie ręczne wraz z usunięciem pokosu poza obszar rezerwatu, płatów muraw w obrębie dąbrowy. Corocznie.	Wydzielenia: 39 g (nr biochory - 22), powierzchnia 0,15 ha; 78 m (nr biochory - 52), powierzchnia 0,18 ha.

¹⁾ w biochorach wskazanych w materiałach podstawowych do planu ochrony wykonanych przez Biuro Usług Ekologicznych i Urzędzeniowo -Leśnych „OPERAT” Pakalski J., Nosowicz J., 2000) oraz w wydzieleniach Nadleśnictwa Chojna według Planu Urządzenia Lasu na lata 2016-2025.

Lp.	Rodzaj i rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
4.	Wykaszenie ręczne, wraz z usunięciem pokosu poza obszar rezerwatu, płatów muraw obrębnie dąbrowy. Corocznie.	Wydzielenie 60 r (nr biochory - 40), powierzchnia 1,14 ha.
5.	Monitoring gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w granicach, pokrywających się z rezerwatem obszarów Natura 2000: Dolina Dolnej Odry PLB320003, Ostoja Cedyńska PLB320017 i Dolna Odra PLH320037.	Na podstawie metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opisanej w podręcznikach metodycznych.
6.	Monitoring stanu populacji omana niemieckiego <i>Inula germanica</i> i dębu omszonego <i>Quercus pubescens</i> .	Corocznie w sezonie wegetacyjnym.
7.	Usuwanie drzew, wywrotów i wiatrołomów opanowanych przez szkodniki owadzie w stopniu, który mógłby zagrozić trwałości drzewostanów w obiekcie – poprzez ich ścięcie i wywiezienie poza obszar rezerwatu. Usuwanie drzew zagrażających ruchowi drogowemu (w pasie drogowym) oraz bezpieczeństwu ludzi w miejscach i na szlakach udostępnionych dla celów edukacyjnych i turystycznych – poprzez ich ścięcie i pozostawienie do naturalnej dekompozycji, bez usuwania drewna poza obszar rezerwatu za wyjątkiem stoków i zboczy, gdzie wciągnięcie powalonych drzew grozi zerwaniem ściółki lub pozostawienie drewna grozi osunięciem się na drogi publiczne i posesje przyległe do rezerwatu.	Obszar ochrony czynnej rezerwatu obejmujący pas równy wysokości drzewostanu wzdłuż dróg publicznych i szlaków pieszo – rowerowych oraz wydzielania przylegające do miejscowości Markocin: 78d skład drzewostanu: Js, 1Ak, wiek 94 lata, zwarcie umiarkowane, pow. 2,08 ha; 78i skład drzewostanu: Jw., 3Js, 2Ak, 1Wz, zwarcie umiarkowane, powierzchnia 0,88 ha; 78g skład drzewostanu IP Ak, 107 lat, zwarcie umiarkowane, IIP Bk, 65 lat, powierzchnia 0,54 ha; 78h skład drzewostanu Bk 10, 170 lat, zwarcie przerywane, powierzchnia 0,67 ha; 78j skład drzewostanu Bk 7, Bk 2, DB.b 1, 171 lat, zwarcie pełne, powierzchnia 0,86 ha; W terminach zależnie od potrzeb, uzależnionych od monitoringu stanu ww. drzew.
8.	Utrzymanie drożności wyznaczonych szlaków pieszo – rowerowych ⁷⁾ oraz uzupełnienie i utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) „małej” infrastruktury ustawionej na ich trasie, tj. wiat, ławostołów, ławek, koszy na śmieci, tablic informacyjnych (witacze, kierunkowskazów, tablic przedstawiających walory rezerwatu), schodów i poręczy/ barier.	W miarę potrzeb.
9.	Usuwanie zaśmieceń z obszaru rezerwatu.	W miarę potrzeb.

⁷⁾ wyznaczonych na mocy odrębnego zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie wyznaczenia szlaków, szlaków pieszo i rowerowego w rezerwacie przyrody „Bielinek” (projekt zarządzenia przed procesem konsultacji).

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Bielinek” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 lutego 1957 r. (Dziennik Urzędowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Nr 22/57, poz.162) w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych zespołów leśno-stepowych na zboczach przełomowej doliny Odry ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin, m. in. dębu omszonego *Quercus pubescens*, występującego poza granicą zasięgu i na jedynym stanowisku w Polsce, oraz gatunków śródziemnomorskich i pontyjskich.

Naturalna sukcesja roślinności w obszarze rezerwatu powoduje nadmierne zacienienie płatów muraw kserotermicznych spowodowane zarastaniem powierzchni roślinnością krzewiastą i robiną akacjową, a kiełkowanie gatunków murawowych traw ograniczone jest na skutek tworzenia się wojłoku z zasuszonych pędów roślin skutkującego zwiększaniem wilgotności podłoża i brakiem dostępu światła do podłoża. Ponadto w wyniku współistnienia kilku gatunków dębu na obszarze rezerwatu skutkuje tworzeniem się mieszańców międzygatunkowych dębów i zmniejszanie się populacji dębu omszonego z cechami właściwymi dla tego gatunku (zmiany w obrębie puli genowej dębu omszonego). Wszystkie ww. procesy zidentyfikowane zostały jako zagrożenie dla celu ochrony rezerwatu.

Zaplanowane działania ochronne mają na celu eliminację odrostów gatunków ekspansywnych krzewów, drzew oraz gałęzi drzew, za wyjątkiem dębu omszonego, zacieniających zbiorowiska murawowe, wykaszanie muraw na odkrytych fragmentach zboczy i w obrębie ciepłolubnych dąbrów (w okresie po wysianiu diaspor).

Brak podjęcia powyższych działań grozi częściowym zanikiem celu ochrony rezerwatu, tj. zespołów stepowych na zboczach przełomowej doliny Odry ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin oraz gatunków śródziemnomorskich i pontyjskich.

Jako jedno z głównych zagrożeń dla celu ochrony rezerwatu podaje się także tworzenie mieszańców międzygatunkowych dębów i zmniejszanie się populacji dębu omszonego *Quercus pubescens* z cechami właściwymi dla tego gatunku. Zmiany w obrębie puli genowej dębu omszonego. Jednakże, bez nawiązania ścisłej współpracy z jednostkami badawczymi, realizacja ochrony gatunku w niniejszych zadaniach ograniczona została wyłącznie do monitoringu stanu zachowania jego populacji w granicach chronionego obiektu.

Z uwagi na lokalizację rezerwatu w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości Markocin, drogi publicznej oraz mając na względzie przebiegające przez obiekt szlaki pieszo – rowerowe, niezbędne jest przeciwdziałania bieżącemu zagrożeniu dla zdrowia, życia oraz mienia osób przebywających w tym rejonie – poprzez ścięcie drzew (niestabilnych, wiatrołomów, wywrotów) i pozostawienie drewna do naturalnej dekompozycji, bez usuwania drewna poza obszar rezerwatu za wyjątkiem stoków i zboczy, gdzie wciągnięcie powalonych drzew grozi zerwaniem ściółki lub pozostawienie drewna grozi osunięciem się na drogi publiczne i posesje przyległe do obiektu.

Ocena skutków regulacji (OSR) do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Bielinek”:

1. Cel wprowadzenia zarządzenia - wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.).
2. Projekt został poddany konsultacjom społecznym. Lista uczestników konsultacji:
 - 1) Nadleśnictwo Chojna;

- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 3) Urząd Miejski w Cedyni;
- 4) Starostwo Powiatowe w Gryfinie;
- 5) Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;
- 6) Federacja Zielonych „GAJA”;
- 7) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 16 czerwca 2016 r., znak: WOPN-ON.6201.18.2016.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Szczecinie, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ oraz wysłanie do właściwych miejscowo: Nadleśnictwa Chojna, RDLP w Szczecinie, Urzędu Miejskiego w Cedyni, Zespołu Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego oraz Starostwa Powiatowego w Gryfinie, z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres 21 dni.

W trakcie opiniowania i konsultacji uwagi i wnioski zostały wniesione przez:

- 1) Nadleśniczego Nadleśnictwa Chojna w piśmie z dnia 11.07.2016 r., znak: ZG.7212.2.2016, gdzie wniesiono o:
 - zaktualizowanie wierszy lp. 1-4 w załączniku nr 2 do zarządzenia o numerację zgodną z Planem urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojna na lata 2016-2025 – *uwagę uwzględniono w treści aktu*,
 - w wierszu lp. 5 załącznika nr 2 do zarządzenia podanie prawidłowej nazwy obszaru Natura 2000 pokrywającego się z gruntami rezerwatu (zamiast Ostoi Cedyńskiej PLB320017 winno być Dolina Dolnej Odry PLH320003 – *treść lp. 5 uzupełniono o brakujący obszar Dolina Dolnej Odry PLP320003. Samo wydzielenie 96o, w granicach rezerwatu przyrody „Bielinek”, zlokalizowane jest częściowo także w obszarze Ostoja Cedyńska PLB320017, stąd wykreślanie przedmiotowego obszaru z zapisów zarządzenia nie znajduje uzasadnienia*,
 - uzupełnienie wiersza lp. 7 załącznika nr 2 do zarządzenia o wydzielenia 78h, j sąsiadujące bezpośrednio z miejscowością Markocin, gdzie uszkodzone i niestabilne drzewa mogą także stwarzać zagrożenie dla zdrowia, życia i mienia przebywających tam ludzi - *uwagę uwzględniono w treści aktu*,
- 2) Zastępcę Dyrektora ds. Rozwoju Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie w piśmie z dnia 12.07.2016 r., znak; ZO.7212.63.2016, gdzie przedstawiono uwagi identyczne, jak w dwóch pierwszych uwagach Nadleśnictwa Chojna.
3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa. W ciągu 5 lat obowiązywania zadań ochronnych na zabiegi ochronne (monitoring, wykaszanie muraw oraz usuwanie z ich powierzchni nalotu drzew i krzewów, zwalczanie gatunków obcych i inwazyjnych, uprzątnięcie rezerwatu utrzymanie sprawności technicznej infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz oznakowania obiektu) wydane zostanie w przybliżeniu 250000 zł. Część z tych środków zapewnią dotacje pozabudżetowe, m.in. z funduszy finansujących ochronę środowiska w ramach składanych wniosków przez RDOŚ w Szczecinie, Zespół Parków Krajobrazowych i organizacje pozarządowe. Zabiegi związane z usuwaniem drzew zagrażających ruchowi drogowemu (w pasie drogowym) oraz bezpieczeństwu ludzi w miejscach i na szlakach udostępnionych dla celów edukacyjnych i turystycznych pokryte zostanie ze środków zarządcy terenu, a szacowanie kosztów w tym przypadku odbywać się będzie w roku wykonania zabiegu.
4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Zarządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, natomiast do wykonywania zadań ochrony czynnej mogą zostać zatrudnione lokalne firmy oferujące np. usługi leśne, melioracyjne.
5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.
6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L 20 z 26.01.2010 r.) oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywie Siedliskowej (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 5-7 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.).

Szczecin, dnia 9. sierpnia 2016 r.

Sporządził:

SPECJALISTA
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Raclawska

Wnioskodawca:

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Przyrody
i Obszarów Natura 2000
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Marcin Dziubak

